

#niedlatwoichoczu

Anna Kostrzewska
Dominika Guzik
Barbara Jaroszewska

Cele programu

- Pokazanie dzieciom, że mogą rozmawiać z dorosłymi o tym, co może spotkać ich w internecie, a związane jest m.in. z seksem
- Diagnoza powszechności dotychczasowego kontaktu dzieci z zagrażającymi treściami w internecie
- Wyposażenie dzieci, nauczycieli oraz rodziców w strategie radzenia sobie z niebezpiecznymi treściami i sytuacjami, które dziecko może spotkać w internecie

ZAGROŻENIA W SIECI

- treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia, w tym materiały prezentujące seksualne wykorzystywanie dzieci
- zjawisko uwodzenia w sieci (często przez osoby dorosłe), przesyłanie przez dzieci swoich zdjęć/filmów o charakterze seksualnym, wykorzystanie materiałów o charakterze seksualnym w celu wymuszenia pieniędzy
- zjawisko cyberprzemocy – nękanie, straszenie, szantażowanie, rejestrowanie niechcianych zdjęć i filmów, hejt

ZAGROŻENIA W SIECI

- treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne, deformacje ciała, np. zdjęcia lub filmy przedstawiające ofiary wypadków, okrucieństwo wobec zwierząt
- treści nawołujące do samookaleczeń lub samobójstw, bądź zachowań szkodliwych dla zdrowia, np. ruch promujący anoreksję (pro-ana), zachęcanie do zażywania niebezpiecznych substancji, np. leków czy narkotyków
- treści dyskryminacyjne, nawołujące do wrogości, a nawet nienawiści wobec różnych grup społecznych lub jednostek

Skutki

Negatywny wpływ na:

- rozwój emocjonalny
- rozwój poznawczy
- rozwój społeczny

Styczność dzieci z niebezpiecznymi treściami (wyniki badań ogólnopolskich)

- tylko **28%** polskich 9–17-latków jednoznacznie zadeklarowało, że nie miało kontaktu z niebezpiecznymi treściami (EU Kids Online, 2019r.).
- Aż **43%** miało do czynienia z brutalnymi obrazami,
- **37%** z treściami na temat tego, jak popełnić samobójstwo.
- **Co trzeci** polski nastolatek zetknął się w ciągu roku poprzedzającego badanie z mową nienawiści.
- badania Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę pokazują, że z pornografią w internecie ma kontakt średnio **43%** dzieci w wieku 11–17 lat (2017 r.)

Styczność dzieci z zagrożeniami wśród uczniów Szkoły Podstawowej w Słońsku

- Zdecydowana większość uczniów potwierdziła, że miała lub ma kontakt z treściami o charakterze seksualnym lub pornograficznym
- Najczęściej były to treści, na które trafiały przypadkowo lub zostały im udostępnione przez inne osoby
- Dzieci wskazywały, że miejscami gdzie natrafiają na treści o charakterze seksualnym są oprócz internetu – oglądane przez nich filmy i programy telewizyjne, sklepy (gazety, książki, filmy, gadżety erotyczne), dom

Uczniowskie pomysły na radzenie sobie z trudnymi sytuacjami w sieci

- Przedstawiliśmy dzieciom 4 potencjalnie trudne sytuacje, z jakimi mogłyby się spotkać w sieci i zapytałyśmy jak mogłyby na nie zareagować.
  1. *Co możesz zrobić, jeżeli dostałbyś wiadomości, filmy lub zdjęcia nagie/dla dorosłych/pornograficzne?*
  2. *Co możesz zrobić, jeżeli ktoś ze znajomych prześle Ci wiadomości, filmy lub zdjęcia, które dotyczą czegoś trudnego, przerażającego? (np. agresji, nagości, przemocy, samookaleczeń)?*
  3. *Co możesz zrobić, jeżeli wysłałeś (np. w chwili słabości lub gdy ktoś Cię zmusił) wiadomości, filmy lub zdjęcia, a teraz tego żałujesz?*
  4. *Co możesz zrobić, gdy ktoś przerobił twoje zdjęcie, nagrał niechciany przez Ciebie film z twoim udziałem i rozsyła to innym, naruszając Twoją prywatność?*

Uczniowskie pomysły na radzenie sobie z trudnymi sytuacjami w sieci

<p>Przekazanie komuś informacji o tym, co się wydarzyło:</p> <ul style="list-style-type: none"> -POWIEDZIEĆ OSOBIE DOROSŁEJ (12) -POWIEDZIEĆ RODZICOM (5) -POWIEDZIEĆ NAUCZYCIELOWI (4) -POWIEDZIEĆ ZAUFANEJ OSOBIE (2) -ZGŁOSIĆ DO INFORMATYKA (1)	<p>Czynności związane ze sferą psychologiczną:</p> <ul style="list-style-type: none"> PRZEPROSIĆ (4) ZADBAĆ O SIEBIE (2) WYGADAĆ SIĘ KOMUŚ (1) WYPLAKAĆ SIĘ (1)
<p>Czynności związane z zawiadomieniem odpowiednich instytucji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ZGŁOSIĆ NA POLICJĘ (12) ZGŁOSIĆ SPRAWĘ DO SĄDU (4)	<p>Czynności związane z usunięciem:</p> <ul style="list-style-type: none"> USUNĄĆ TREŚCI (10) ZABLOKOWAĆ OSOBĘ (12) USUNĄĆ ZE ZNAJOMYCH (2)
<p>Prośby:</p> <ul style="list-style-type: none"> POPROSIĆ O USUNIĘCIE WYSŁANYCH TREŚCI (3) POPROSIĆ O NIEWYŚYLANIE TREŚCI (4)	<p><u>Ostrożność:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> UWAŻAĆ NA ROZSYŁANE LINKI (4) NIE ROZSYŁAĆ DALEJ (1)
<p><u>NIEBEZPIECZNE ROZWIĄZANIA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ZEMSTA (4) ZABIĆ SIĘ (2) NASTRASZYĆ KOLEGAMI/RODZICAMI (1)	<p><i>Informacje opracowane na podstawie odpowiedzi uczniów pracujących nad tymi zagadnieniami w grupach. IV-VIII klasy</i></p>

Wnioski

- Zdecydowana większość uczniów potwierdziła, że miała lub ma kontakt z treściami o charakterze seksualnym lub pornograficznym
- Najczęściej były to treści, na które trafiały przypadkowo lub zostały im udostępnione przez inne osoby
- Dzieci wskazywały, że miejscami gdzie natrafiają na treści o charakterze seksualnym są oprócz internetu – oglądane przez nich **filmy i programy telewizyjne, sklepy** (gazety, książki, filmy, gadżety erotyczne), **dom**

Uczniowskie pomysły na radzenie sobie z trudnymi sytuacjami w sieci

- Na pytanie „Komu mógłbyś powiedzieć o takiej niebezpiecznej sytuacji?“, dzieci odpowiedziały:

rodzice, mama, tata	56
przyjaciel, koledzy, rodzeństwo	34
wychowawca, nauczyciel	14
psycholog, pedagog	10
babcia, dziadek	5
policja	4
osoba starsza	4
osoba zaufana	3
dyrektor	1
admin social mediów	1
<u>NIKOMU</u>	18

Jaka była Twoja reakcja po zajęciach, które Twoje dziecko miało tydzień temu?

- Czy rozmawiałeś z dzieckiem o tym, co robiło na poniedziałkowych zajęciach?
- Czy Twoje dziecko przyszło do Ciebie o tym porozmawiać?

Rodzicielskie pomysły na radzenie sobie z trudnymi sytuacjami w sieci

- Zadbaj o poczucie bezpieczeństwa dziecka, udziel potrzebnego wsparcia.
- Nie wysyłaj pieniędzy, a jeśli dziecko to zrobiło, sprawdź, gdzie przestępcy odebrali okup i zapisz tę informację.
- Zakończ lub ogranicz kontakt dziecka ze sprawcą.

Rodzicielskie pomysły na radzenie sobie z trudnymi sytuacjami w sieci

- Zadbaj o ustawienia prywatności dziecka na profilach społecznościowych, porozmawiaj z nim o ograniczeniu widoczności, a nawet usunięciu niektórych kont.
- Zachowaj wszystkie dowody, zgłoś sprawę na policję (podobnie jak w przypadku child groomingu).
- Jeżeli zdjęcia lub filmy zostały udostępnione w internecie, skontaktuj się z administratorami stron, na których się znalazły i poproś o ich usunięcie.

Pomocne strony internetowe

- Akademia NASK www.akademia.nask.pl
- Program Safer Internet www.saferinternet.pl
- Strona kampanii „Nie zagub dziecka w sieci”
- www.gov.pl/niezagubdzieckawsieci
- Dyżurnet.pl www.dyzurnet.pl
- Cybernauci www.cybernauci.edu.pl
- Cyfrowobezpieczni www.cyfrowobezpieczni.pl
- Fundacja Orange www.fundacja.orange.pl
- Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę www.fdds.pl

Pomocne telefony

- **800 100 100** Telefon dla rodziców, nauczycieli i opiekunów w sprawach bezpieczeństwa dziecka online
- **116 111** Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży
- **800 12 12 12** Telefon zaufania Rzecznika Praw Dziecka